

PILIS TURISTA EGYESÜLET "KIPTERV Barlangkutató csoport"

1957. évben végzett munkáiról.

A kutató csoport ez évben a Szögligeti térségben lévő kutató területen a már megkezdett fedor forrás barlangrendszerének feltáró munkáját folytatta. E munkaterület meglehetősen komoly munkát igényel, sajnos az ez évi munka eredménye igazolta, hogy nem minden esetben hatolható be könnyen egy-két heti munkával a föld belsejében rejlő ismeretlen barlangjáratokba. A II. számú munkahely I. aknája amilyen biztató jellel indult a munka kezdetén, /marnadnapi munka után elértük a szálkövet/ sajnos ez csak az irány szempontjából volt jelentős. Kb. 5 heti munka után derült fény az az örömet keltő szálkő zárja el a bejutási lehetőséget, még hozzá egy 2.5 m vízzel telt szifon alakjában. Sajnos a szükséges felszerelés hiányában az I. aknában abba kellett hagynunk a munkát, mivel a vízzel telt szifonban áthatalni nem tudtunk. Az I. akna kb. 12 m mély, a hegy felüli oldali szálkő /mészakő/, a völgy felüli oldala viszont karszt brácsa omladék. A kettős aknát ebben az omladékban bontottuk ki beigazolásra annak, hogy a forrás alulról felfelé törve jut-e a szabadba, illetve a szifonban lévő víz azonos-e az új forrásban kifolyó vízzel.

A II. akna mélysége kb. 2 m + a kibontott forráskürtő 1.5 m, 3.5 m mélységben az új forrás szint alá értünk. E sikertelen kísérletünk új probléma elé állított bennünket és választás tárgyává tettük az újabb munkahely kijelölését. Két lehetőség volt a hátralévő időnk alatt.

1./ A forrás deltában lévő és a 11-es árvízi forrás bontása, vagy a kálévölgyi vizgyűjtő terület víznyelőjének bontása. /e víznyelő a hegy tetején a forrás deltától délre van/ Döntésünk alapján megvizsgáltuk a 11-es forrás helyét, mely egy sziklahasadékból tört fel. A tüzetesebb vizsgálat és a bontási próba után kiderült, hogy a hulladék, illetve hordalék csak látszólagos. A szálkő vonala nagyon egyezik az I.sz. akna északnyugati hasadás vonalával, de szerencsére a kőzet völgy felüli

./.

oldala csak egy előzőleg levált sziklatömb, mely mesterséges zárószilipet alkot a feltárt barlang szája elé. E nyílászáró tömb következtében a víz lassan hordta a hegy belsejéből magávalragadott törmelékét és köveket és ezzel teljesen betöltötte a barlang külső járatát. Ezt látszik igazolni az a tény is, hogy bontás alkalmával tökéletesen kirajzolódik a hordalék rétegződése. Sajnos a teljes eltömődés miatt mindössze egy 10 méteres szakaszt sikerült a már rövid idő alatt kibonatni, még a hegy belsejében. A források csoport karszt víz és barlangjáratainak kutatása alkalmával feltehetővé vált az a tény, hogy a völgy jelenlegi állapotát megelőző korban a források csoport víz feltörései jóval mélyebb ponton történtek, mint jelenleg, ezzel magyarázható az a jelenség, hogy mind a három kutatóhely vízjáratai befelé hatolnak. E gátló körülmény dacára most már minden remény meg van arra, hogy rövid időn belül sikerült e forrásrendszer barlangjáratait feltárni.

Budapest, 1957. október 30.

/Füredi Géza/
kutató csoport vezető
/Dunaharaszti, Kiss Zsigmond u. 6./